

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr. 106.
 Hkonto czekowe w P. H. O. Nr. 61.119

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
 nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-90
 administracja i ekspedycja: 1-99.

Oficjalne zerwanie stosunków z S.S.S.R.

Tekst noty rządu angielskiego

Przedstawicielstwo sowieckie musi wyjechać w ciągu 10 dni

LONDYN, 27 maja, (PAT). Nota rządu brytyjskiego wręczona dziś rano brzmi:

„W wyniku przeprowadzonej niedawno przez policję badań w pomieszczeniach spółki „Arcos Limited” i rosyjskiej delegacji handlowej okazało się, że zarówno szpiegowska akcja wojskowa, jak i działalność wyrotowa, uprawiana w imperjum brytyjskim, kierowana była przez instytucje sowieckie, mieszczące się w gmachu nr. 49 przy ulicy Morgate. Ustalono, że między delegacją handlową i spółką „Arcos” nie było ścisłego rozgraniczenia, ani pod względem działalności członków oby tych instytucji, ani rozkładu pomieszczeń biur; stwierdzono też, że obie organizacje były wciągnięte do akcji szpiegowskiej

i propagandowej przeciwko Brytanii. Na tem nie kończą się jednak wyniki śledztwa.

Rząd Pański i Pan poznają zapewne pochodzenie wiadomości, odczytanych przez premiera w izbie gmin na wtorkowym posiedzeniu.

Chciałbym również przypomnieć Panu Jego depezę, w której domaga się Pan od swego rządu pomocy materialnej, koniecznej dla przeprowadzenia kampanii politycznej w Anglii, skierowanej przeciwko rządowi Jego Królewskiej Mości. Depesza ta przelana była kilka tygodni po ostrzeżeniu, wystosowanym do rządu Pańskiego, w mojej nocy z dnia 23 lutego. W nocy tej przytoczyłem szereg konkretnych wypadków, świadczących o propagandzie antybrytyjskiej i prosiłem o spowodowanie zaprzestania jej. Rząd J. Kr. Mości miał nadzieję, iż rząd sowiecki skorzysta z tej sposobności i postąpi zgodnie z postanowieniem art. 13 porozumienia handlowego, zawierającym się w zdaniu:

„Obowiązuje się złożyć wyjaśnienia lub zaradzić uchybieniom”.

Tymczasem rząd Pana nie uczynił nic, a raczej przeciwnie propaganda wyrotowa prowadzona była wspólnie ze stowarzyszeniem z rządem sowieckim stronictwem komunistycznym i trzecią międzynarodówką, a obejmowała nie tylko terytorjum zjednoczonego królestwa, ale i brytyjskie posiadłości zamorskie. Punktem kulminacyjnym tej akcji wyrotowej było nadużycie przywilejów dyplomatycznych, spowodowane usiłowaniem Pana wmieszania się do spraw wewnętrznych naszego kraju. Cierpliwość i tolerancja nasza musiały się wyczerpać, o czym przestrzegałem w nocy z dnia 23 lutego b. r. Cierpliwość ta obecnie się wyczerpała. Rząd Jego Królewskiej Mości zmuszony jest uważać się za zwolnionego od zobowiązań, zaciągniętych na podstawie par. 3 art. 13 porozumienia handlowego, zawartego dnia 16-go marca, 1921 r. Również przestały obowiązywać przywileje przyznane, na podstawie porozumienia, Chinczukowi i jego pomocnikom.

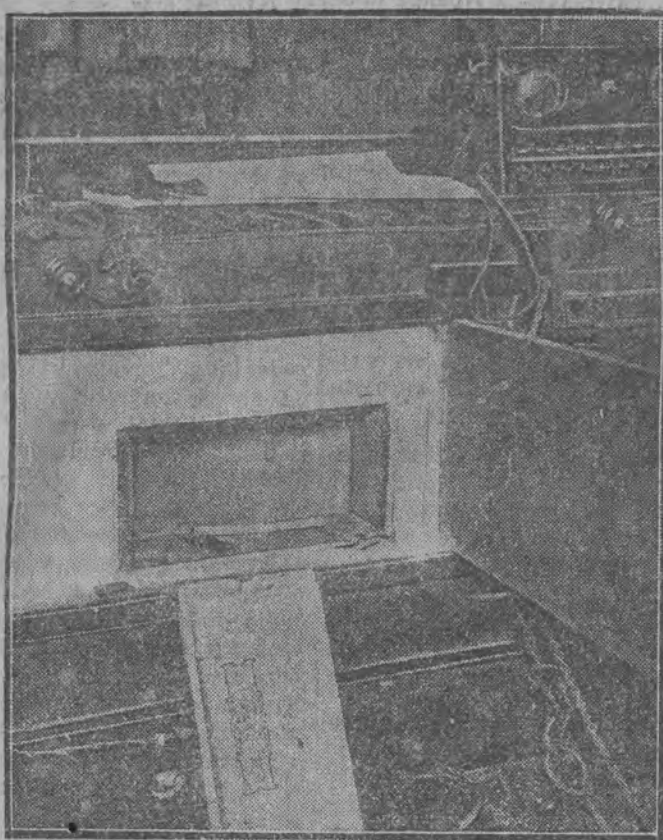
Wobec powyższego zmuszony jestem prosić o spowodowanie ich wyjazdu z Anglii.

Rząd Jego Królewskiej Mości, zmuszony podjąć kroki powyższe, nie pragnie jednak stawiać trudności w utrzymywaniu zwykłych, legalnych stosunków handlowych między obu krajami. Rząd nie będzie stawiał trudności w prowadzeniu legalnych operacji handlowych przez „Arcos”, oparty na prawach

Wykryte tajemnice „Arcos’u”

Jak poszukiwano dokumentów

Rozpruty pancerz schowka, w którym znaleziono dokumenty szpiegowskiej działalności sowietów

zwykłego przedsiębiorstwa handlowego, podlegającego prawom krajowym i gotów jest zezwolić na pozostawienie w kraju pewnej liczby rosyjan, współpracowników „Arcosu”, których nazwiska zostaną zakomunikowane Panu. Rząd domagać się będzie, aby czynności tych pracowników nie wykraczały poza ramy prawnych czynności pracowników przedsiębiorstw handlowych.

Rząd Jego Królewskiej Mości nie może tolerować na swej ziemi uprzywilejowanej organizacji, która pod pokrywką pokojowych operacji krajowych uprawia szpiegostwo i sieje intrygi przeciwko krajowi, z którego gościnności korzysta. Rząd Jego Królewskiej Mości zdecydował, iż nie może utrzymywać stosunków dyplomatycznych z rządem, który pozwala i zachęca do uprawiania przez emisjarzy

szczy działalności wyżej opisanych.

Na podstawie niniejszego stosunku między obu rządami zostają zawieszony, wobec czego proszę Pana i personel przedstawicielstwa dyplomatycznego o opuszczenie kraju w ciągu dni 10 od daty dzisiejszej.

Równocześnie daję polecenie przedstawicielowi Jego Królewskiej Mości w Moskwie i personelowi opuszczenia Rosji i pragnąłbym, aby zechciał Pan prosić rząd swój o ułatwienie wyjazdu z Leningradu przedstawicielowi naszemu p. Prestenowi i przedstawicielowi naszemu we Władywostoku, p. Panonowi i personelowi przedstawicielstwa.

O uwzględnieniu ułatwień wyjazdu Pana i personelu misji i członków delegacji handlowej zostanie Pan powiadomiony we właściwym czasie”.

Jeszcze nie wystali

LONDYN, 27 maja, (PAT). Agencja Reutersa dowiaduje się, że nota rządu brytyjskiego, wręczona dzisiaj sowieckiemu chargé d'affaires w Londynie, nie została jeszcze przelana do Moskwy.

„Arcos” przeprowadza się do Berlina

BERLIN, 27 maja, (PAT). Prasa berlińska donosi, że ambasador sowiecki w Berlinie zwrócił się do urzędu spraw zagranicznych Rzeszy o udzielenie wiz wjazdowych do Niemiec dla personelu sowieckiej delegacji handlowej w Londynie i „Arcosu”. Personel ten ma przenieść się do Berlina i stamtąd prowadzić dalej swe interesy handlowe z Anglią.

Zerwanie stosunków w oświetleniu prasy sowieckiej

MOSKWA, 27 maja, (PAT). — „Izwestia”, komentując przemówienie Baldwina, wygłoszone w ubiegły wtorek w izbie gmin, piszą: „Deklaracja Baldwina ukazała bez ostronek wobec całego świata tę wstrętą mieszaninę bezczelności, kłamstwa i hipokryzji, jaką stanowi obecna polityka angielska. Nawet sam Baldwin przyznał, że decyzja zerwania stosunków dyplomatycznych z sowietami nie pozostaje w żadnym związku z rezultatami rewizji w siedzibie towarzystwa „Arcos” i w lokalu misji handlowej”. Przypominając następnie oświadczenie Chamberlaina, że zerwanie stosunków z sowietami mieć będzie nader niepomysłne następstwa dla całej Europy, i przeciwstawiając je decyzji rządu angielskiego w sprawie zerwania dziennik oświadcza, że rząd angielski nie wiele się troszczył o utrzymanie pokoju i że zerwanie z sowietami stanowi preludjum nowej wojny i ponownej interwencji, za które całkowita odpowiedzialność spadnie wyłącznie na rząd angielski.

„Prawda” pisze, że zerwanie stosunków handlowych i dyplomatycznych pomiędzy Anglią a sowietami jest punktem wyjścia dla późniejszych ataków „twardogłowych” przeciwko państwu sowieckiemu i przeciwko międzynarodowej klasie robotniczej. Zerwanie z sowietami jest tylko częścią przemyślanego projektu kampanii antysowieckiej, do której Anglia pragnie wciągnąć i inne mocarstwa. Fakt ten rozpoczyna nową fazę rozwoju stosunków międzynarodowych i może stać się osnową późniejszych powikłań. Dokładne uświadomienie sobie tych zagrożających niebezpieczeństw i stanowcze postanowienie prowadzenia walki przeciwko nim, wskazują na konieczność postępowania, wykreślonego przez warunki chwili obecnej, zarówno dla klasy pracującej związku sowieckiego, jak i dla między narodowych sier robotniczych.

Stanley Baldwin

Wiec wierzycieli hipotecznych i innych

odbędzie się w niedzielę, 29 maja r. b., o godzinie 3 po południu, w sali Handlowców Polskich, ulica Piotrkowska 108.

Przemawiać będą: z Warszawy adw. Jeleński, z Łodzi adwokaci: Więckowski, Osiecki i Attergut.

Zarząd

Stowarzyszenia Obrony Wierzycieli.

Ludzie idei, łączcie się!

Przez organizacje narodowe do zbliżenia ludów Europy

Wielka wojna wciągnęła w swą orbitę prawie wszystkie narody świata ale zniszczyła wyłącznie Europę.

Wielu europejczyków sądzi iż klęski rządzone przez wojnę mogą być zaleczone i uniknięte w przyszłości za cenę ściślejszej współpracy ludów europejskich. Niektórzy mówią już nawet o ukonstytuowaniu St. Zjednoczonych Europy na wzór Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Wyda mi się, iż koncepcja St. Zjednoczonych Europy nie dojrzała jeszcze dostatecznie, aby mogła się utrwalić w opinii narodów europejskich. Nie można wszak porównywać Europy dzisiejszej z Ameryką z przed stu pięćdziesięciu laty.

Jeśli koncepcja Stanów Zjednoczonych Europy może być uważana tylko jako ideał dalekiej przyszłości, nie stoi wszakże na przeszkodzie pracy nad wyszukaniem i zastosowaniem środków, które mogą przyspieszyć chwilę, zrealizowania ideału, ściągnięcia go z wyżyn utopii na twarde grunty rzeczywistości. W tym celu trzeba organizować współpracę ściślejszą między ludami europejskimi we wszystkich jej formach. A przede wszystkim w dziedzinie intelektualizmu, gdyż cokolwiek sądzą materialści światem kierują jednak idea.

Trzy organizacje pracują w danej chwili na różnych płaszczyznach nad urzeczywistnieniem współpracy umysłowej w Europie: Konfederacja międzynarodowa pracowników umysłowych, Instytut międzynarodowy współpracy umysłowej w Paryżu, Federacja związków pracy umysłowej, której sekretarjat generalny znajduje się w Wiedniu, inicjatorem zaś jest ks. de Rohan.

Organizacje powyższe dzięki różnym celom, do których dążą, mogą rozwijać swą działalność nie szkodziąc sobie wzajemnie i przysparzając dziełu porozumienia międzynarodowego duże korzyści.

Bardziej skomplikowana jest już kwestja współpracy ekonomicznej i politycznej. W dziedzinie ekonomicznej i polityki zupełnie szczerze i lojalne próby wzajemnego zbliżenia i porozumienia mogą, o ile są zainicjowane niezręcznie, oddalić nas od upragnionego celu, zamiast zbliżyć. Interesy i namiętności tak ludów jak i jednostek są tak skomplikowane, iż należy starannie unikać zahaczenia o nie, aby nie wywołać gwałtownej reakcji która wyrządziłaby więcej krzywdy, niż pożytku.

Wyda się przeto niezbędną rzeczą uprzednie ukonstytuowanie solidnych organizacji narodowych. Taką właśnie drogę obrano w dziedzinie współpracy umysłowej. Konfederacja międzynarodowa pracowników umysłowych opiera się zatem na egzystencji silnych federacji narodowych; tak samo zbudowana jest i konfederacja związków pracy umysłowej.

Wyda się więc wskazanym dla wejścia na tory skutecznej i poży-

tecznej współpracy europejskiej tworzenie w każdym kraju grup związków, organizacji łączących ludzi wszystkich partii, wszystkich klas a pragnących pracować nad urzeczywistnieniem wspólnego wszystkim celu.

Organizacja tego typu powstała obecnie we Francji pod nazwą Komitetu francuskiego współpracy

europejskiej. W Komitecie tym grupują się najwybitniejsze osobistości polityczne wszystkich odzieni z wyjątkiem komunistów i zwolenników „Action Française”, którzy nie odgrywają większej roli i nie mają większego wpływu w kraju. Biorą w nim również udział profesorowie, członkowie akademii, przemysłowcy, kupcy,

publicyści, członkowie związków robotniczych.

Wiadomo mi, że komitety analogiczne tworzą się i w innych krajach. Z chwilą, gdy komitety powyższe zaczną już funkcjonować, będą one mogły opracować szereg kwestji i wprowadzić je na porządek dzienny wspólnych obrad. Pracujmy pilnie nad wytworzeniem

warunków sprzyjających współpracy europejskiej, wystrzegajmy się jednak przytem wszystkiego, co miałyby chociaż pozory groźby zwróconej przeciwko Ameryce lub Azji.

EMILE BOREL,
członek „Institut de France”,
deputowany, były minister
marynarki.

Jak W. Brytania zerwała z Sowietami Ogromną większością głosów parlament londyński zatwierdził zerwanie z Moskwą Decydujące rozprawy w angielskiej izbie gmin (Specjalna służba korespondencyjna „Głosu Polskiego“)

Londyn, 26 maja.

Dzisiejsze popołudniowe narady izby gmin, poświęcone sprawie decyzji rządu zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem sowieckim, zgromadziły niezwykle liczne audytorjum. Wszystkie fotele poselskie i rządowe galerje dla publiczności i loże dla korpusu dyplomatycznego były wypełnione.

Rozprawy rozpoczął dep. labour party p. Clynes, występując z wnioskiem treści następującej:

— Wysłuchawszy sprawozdania premiera, izba wyraża pogląd, że wypowiedzenie porozumienia handlowego, zawartego z Rosją i obustronne stosunków dyplomatycznych, utrzymywanych z tem państwem, musiałyby mieć poważne skutki ujemne na układ stosunków międzynarodowych i powstrzymać pomyślny bieg rzeczy w kierunku odbudowy gospodarki światowej. Z powyższych względów nie należy wciągać kraju na drogę postanowien rządu, aż do chwili gdy powołana w tym celu komisja izby zbada wszystkie odnośne dokumenty i przedstawi izbie wyczerpujące w tym względzie sprawozdanie.

Odpowiadając na wniosek opozycji sir Austen Chamberlain przytoczył na wstępie decyzję rządu kanadyjskiego odwołania umowy handlowej z Rosją. Przechodząc następnie do stanowiska rządu brytyjskiego w sprawie stosunków gospodarczych z Sowietami p. Chamberlain oświadczył:

— Zdaniem rządu, stosunki handlowe z Rosją sowiecką nie były nigdy wyrazem ani działalności handlowej w znaczeniu zwykłym, ani też czynnikiem gospodarczym w znaczeniu ogólnem. Utrzymywanie tych stosunków podyktowane było częściowo tylko koniecznością, było więc raczej czynnikiem politycznym. Handel z Sowietami nie opierał się na umowie handlowej, ani też na reprezentacji dyplomatycznej, będąc od obu niezależnym. Przykładem tego są Stany Zjednoczone które w dziedzinie stosunków handlowych z Sowietami, uczyniły tylż o Wielką Brytanię a przecież rząd Stanów Zjednoczonych nie skłaniał się nigdy ku uznaniu Sowietów, ani też nie dopuścił na ziemi amerykańskiej sowieckiej delegacji handlowej. Rząd Jego Kr. Mości gotów jest udzielić prywatnemu legalnemu handlowi z Sowietami wszelkich koniecznych ułatwień. Spółka „Arcos” może prowadzić nadal swe interesy z zastrzeżeniem jednak, że

przedstawiciele rosyjscy nie będą korzystali odtąd ze szczególnych przywilejów. Znaczy to, że podlegać będą odtąd we wszystkich swych czynnościach handlowych prawodawstwu krajowemu natomiast nie będą mogli kontynuować działalności wywrotowej, którą uprawiała również sowiecka misja i sowiecka delegacja handlowa.

Rząd nie był przygotowany na propozycję oddania sprawy do zbadań specjalnej komisji izby lecz spodziewał się ograniczyć swoje wystąpienie do odwołania się do izby o wyrażenie mu zaufania i przyjęcia powziętej przezeń decyzji. Oczywiście, w posiadaniu rządu znajduje się obfita ilość wiadomości, z którego to materiału rząd mógł przedstawić izbie zaledwie kilka dokumentów. Izba otrzymała jednak pewne wyjaśnienia rzeczowe w tej sprawie.

Przechodząc do niedawnych wyznań przed gmachem ambasady brytyjskiej w Waszyngtonie, p. Chamberlain oświadczył:

— Wystąpienie to nie było bez związku z depeszą, którą komisarjat spraw zagranicznych w Moskwie przesłał w dniu 9 kwietnia r. bież. przedstawicielstwu dyplomatycznym Sowietów zagranicą. W depesze tej komisarjat kładł nacisk na zorganizowanie w najkrótszym czasie wieców przeciwangielskich i urządzenie gdzie tylko okaże się to możliwe wstąpienia przed gmachami ambasady i poselstw brytyjskich. Z materiału posiadanego przez rząd, wynika niezbicie iż rząd sowiecki i jego emisjarzuse prowadzili tego rodzaju akcję nie tylko poza granicami swego kraju, nietylko w Azji lecz również na Wyspach Brytyjskich. Wskazuje to, że rozgłosny list Zimnowjewa nie był jedynym i ostatnim dokumentem, dyskredytującym robotę sowiecką. Wskazują na to liczne inne dowody, z których wynika wyraźnie, że naprężenie w Chinach było wynikiem gry dyplomacji sowieckiej na Dalekim Wschodzie.

(P. Chamberlain przytacza następnie instrukcje i pokazy Moskwy wysyłane do komitetu wykonawczego partji komunistycznej w Chinach. Wykazuje związek między strejkami w Szanghaju w maju r. 1925 w Chinach i działalnością Karachana który przynosi swą działalność do Kantonu. W dniu 6 czerwca r. 1925 międzynarodowa komunistyczna zawiadomiła Kuomintang o przyznaniu jej znacznych subsydjów pieniężnych ce-

lem poprowadzenia akcji wojskowej przeciwko imperializmowi anglo-japońskiemu. Akcja antycydoziemska została rozszerzona także na zakłady szkolne i szpitale misjonarzy chrześcijańskich. W pochodach demonstracyjnych na terenie koncesji angielskich i francuskich w Kantonie brali udział kadeci sowieckiej akademji wojskowej i wojskowi sowieccy rozpoczęli strzelaninę).

— Udział rządu sowieckiego w tej akcji stwierdzony został dzięki przytrzymaniu w Hongkongu w czerwcu roku 1925 pewnego osobnika, który prócz paszportu sowieckiego posiadał zaświadczenie, które zostało mu wydane przez sowiecką organizację wywrotową w Szanghaju, polecającą mu udać się do Kantonu, celem organizowania tam akcji strejkowej.

Nie chcę utrudzać izbie, kontynuowaniem tej opowieści, chciałem jedynie dać przykład wyczerpującej formy udzielonych nam wiadomości. Przywileje przyznane delegacji sowieckiej były nadużyte przedewszystkiem przez delegację handlową sowiecką, mieszącą się w domu Sowietów w Londynie, przez uprawianie propagandy politycznej i akcji antybrytyjskiej, o którą oskarżamy również misję sowiecką w Cheshamhouse która tym sposobem nadużyła przyznanych jej przywilejów dyplomatycznych. Obie organizacje działały zatem zgodnie z instrukcjami i w duchu żądań polityki rządu sowieckiego.

Zapytywano mnie czemu dawniej już nie zerwano stosunków z Sowietami. Gdyby rząd brytyjski miał na względzie tylko interesy swego kraju, to niewątpliwie zerwanie nastąpiłoby wcześniej. W ciągu 2 i pół lat ubiegłych rząd Jego Kr. Mości ponosił odpowiedzialność za przestrzeganie zdecydowanej polityki pokoju powszechnego. Współpracował on ze wszystkimi, którzy pragneli z nim współdziałać na polu lojalnego popierania ligi narodów, jako czynnika tego pokoju. Znalazł się jednak rząd państwa, który odmówił takiego współdziałania. Z rządem tym jednak usiłowaliśmy wytrwale kontynuować nawiązane stosunki, wykazując niepomnie wiele dobrej woli, cierpliwości i tolerancji. Jednak spowodowano że w końcu uznaliśmy za konieczne nie ograniczać się do słownych ostrzeżeń. Wyczerpaliliśmy zasób cierpliwości i pobłażliwości, jednak nawet obecnie nie dążymy do podjęcia akcji, ani też nie pragnie-

my wciągnąć do niej kogokolwiek, lub chociażby narzucić komukolwiek nasze trudne zadanie. Nie ma ani słowa prawdy w pogłoskach, jakoby w czasie pobytu w Rzymie i Genewie miał się starać o stworzenie unji antysowieckiej. Rząd angielski nie miał najmniejszego zamiaru wplątywania się w tego rodzaju kampanję antysowiecką. Rząd obecny prowadzi stałą politykę pokojową we wszystkich częściach świata i popiera lojalnie ligę narodów, podczas gdy rząd sowiecki był jedynym, który odmówił swej współpracy w Genewie i Locarno. Rząd sowiecki jest równie wrogim wobec ligi narodów i przyswiecających jej celów jak jest wrogiem wobec imperjum angielskiego.

Rząd Jego Kr. Mości nie mógłby ponosić nadal odpowiedzialności utrzymywania stosunków dyplomatycznych, które w ten sposób nadużywane, przestają być czynnikiem pokoju, stając się natomiast źródłem drażnienia i niebezpieczeństwa. Dlatego zwracam się do izby o jasne wyrażenie zaufania oraz o przyjęcie stanowiska rządu. Na wypadek odmowy, rząd będzie wiedział co nakazuje mu czynić obowiązek.

Po Chamberlainie zabnął głos przywódca liberałów Lloyd George, przyznając, że istotnie rząd posiada dość dowodów usprawiedliwiających jego decyzję zerwania stosunków dyplomatycznych. Zdaniem Lloyd George'a rząd sowiecki nie dotrzymał przyrzeczeń i zawiódł oczekiwania. Jednak mówca jest zdania, iż rząd działał zbyt pospiesznie, bez dostatecznego rozważenia sprawy zerwania, które zdaniem mówcy, nie przyniesie korzyści.

LONDYN, 27 maja. (PAT). Izba gmin przyjęła 357 głosami przeciwko 111 wniosek konserwatywistów, aprobujący decyzję rządu w sprawie zerwania stosunków z Rosją. Wniosek Labour Partji, wyrażający ubolewanie w powodu zerwania stosunków z Rosją oraz wypowiedający pogląd, iż nie należy wciągać kraju na drogę postanowien rządu, dopóki specjalna komisja izby nie zbada dokonanych w „Arcosie” rewizji, odrzucono 367 głosami przeciwko 118.

Dziś i dni
następnych!

Ubóstwiany Stinks

Anons!

Od poniedziałku, d. 30 b. m., gościnne występy króla humoru, ulubieńca kodzi

Bronisława Bronowskiego

w nowym szlagieronym programie.

Miłośniki wielkiego księcia rosyjskiego Gryzki.
Dramat w 5 miu aktach w rolach głównych:
Aileen Pringle, John Gilbert.
Początek o godz. 5-ej, ostatni seans o godz. 10-ej. W soboty i niedziele o 2-ej.

Sesja sejmowa będzie otwarta

Rząd ujął inicjatywę w swe ręce

Plan prac przewiduje zmianę ordynacji wyborczej i rozwiązanie sejmiku własną uchwałą

Koresp. warsz. „Gł. Polsk.“ (St. Gr.) telef.;

W ciągu wczorajszego dnia odbył się szereg konferencji zarówno w łonie sejmiku, jak i rządu, poświęconych sprawie zwolnienia nadzwyczajnej sesji sejmiku.

Prezes sejmowego klubu Zw. Lud.-Nar., p. Głabiński, zgłosił się o godz. 11 przed poł. do marsz. Rataja i oświadczył, iż stronnictwo parlamentarne gotowe jest domagać się zwolnienia nadzwyczajnej sesji sejmiku, pragnąc wyjaśnić, czy pan prezydent Rzplitej zamierza sesję zwołać osobiście.

Z oświadczenia p. Głabińskiego wynikało, iż w razie, gdyby wyjaśniło się, że p. prezydent zamierza zwołać sesję, stronnictwa petycji swej nie wniosą.

Na sobotę zapowiedziano konferencję przedstawicieli klubów sejmowych, zaproszonych przez p. Głabińskiego. Tematem obrad będzie sprawa zwolnienia nadzwyczajnej sesji sejmiku i program prac sesji.

Ze strony klubów sejmowych wysuwane są projekty dokonania zmian konstytucji, umożli-

wiających sejmowi rozwiązania się własną uchwałą oraz zmianą ordynacji wyborczej.

O tej samej porze, gdy p. Głabiński konferował z marszałkiem Ratajem, premier marsz. Piłsudski przybył do pałacu rady ministrów i odbył dwugodzinną konferencję z wice-premierem Bartlem. Po rozmowie tej, marszałek polecił szefowi gabinetu min. spr. wojsk., pulk. Bekowi, porozumienie się z p. Ratajem. Rozmowa marsz. sejmiku p. Rataja z pulk. Bekiem, który przybył do sejmiku w godzinach popołudn., dotyczyła terminu rozmowy pomiędzy marsz. Piłsudskim, a p. Ratajem.

Rozmowa ta odbędzie się dnia 1-go czerwca i poświęcona będzie sprawie stosunków rządu do sejmiku, oraz ewentualnemu zwołaniu sesji i projektom, które sejmik rozpatrzy.

W ten sposób, konferencja przywódców stronnictw, które zaprosił p. Głabiński, będzie się mogła zająć li tylko programem prac sejmiku, albowiem, sprawę zwolnienia sesji wziął w swe ręce rząd.

Prezydent Masaryk

został ponownie wybrany

PRAGA, 27. 5. (PAT)
O godz. 11.15 rozpoczęło się Zgromadzenie Narodowe pod przewodnictwem Malypetra.— Obecnych 273 posłów, 138 senatorów. Po uczczeniu przez powstańców pamięci zmarłego posła Patzeltta, przystąpiono o godz. 11.22 do głosowania. O godz. 12.11 ogłoszono wynik głosowania:

Na 434 obecnych oddano 432 kartek, z czego 104 puste. Masaryk uzyskał 274 głosów, komunista Sturz — 54. Wybrany został Masaryk.

Chcąc go wydalono

żąda Korfanty pensji ze Skarbofermu

Koresp. warsz. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Z powodu usunięcia posła Korfanteo ze stanowiska prezesa rady nadzorczej „Skarbofermu“, p. Korfanty wniósł skargę cywilną przeciwko „Skarbofermowi“ z powodu niewypłacenia mu przez towarzystwo poborów. Narazie p. Korfanty ustala część swej szkody na 3100 zł., pozostawiając sobie resztę dochodzenia na później.

Trzeci wydział sądu okręgowego w Katowicach oddalił skargę p. Korfanteo i zasądził go na poniesienie kosztów postępowania sądowego. Korfanty wniósł odwołanie.

Likwidacja strejku w przemyśle hutniczym

SOSNOWIEC, 27 maja. (PAT). Strejk w przemyśle metalowo-hutniczym zagłębia Dąbrowskiego został dziś zlikwidowany. Konferencje związków zawodowych w inspektoracie pracy doprowadziły już w środę rano do uruchomienia huty Katarzyny, a wieczorem po decyzji robotnicy w firmie Deichsel przystąpili do pracy. Część członków komitetu strejkowego po kategorycznym oświadczeniu przemysłowców, że o dalszej podwójnej podwyżce przynajmniej narazie nie może być mowy, pozostawiła mandaty, a pozostali członkowie komitetu, w środę o godzinie 11 wieczorem przyjęli rezolucję, wzywającą robotników do podjęcia pracy od dzisiaj. Ruch rozpoczął się rano we wszystkich zakładach.

Zniesienie kontroli wojskowej w Bułgarii

TOKJO 27 maja. (PAT). Dzienniki donoszą, że konferencja ambasadorów postanowiła na podstawie opinii wojskowej komisji kontrolnej w Bułgarii i po zasięgnięciu opinii marszałka Focha, znieść kontrolę wojskową w Bułgarii. Postanowienie zakomunikowane już zostało oficjalnie rządowi bułgarskiemu.

Finalizacja pożyczki amerykańskiej nastąpi w najbliższych dniach

Przedstawiciele banków amerykańskich w Warszawie

Koresp. warsz. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym o g. 9.25 pociągiem „niebieskim“ przybył do Warszawy dyrektor departamentu obrotu pieniężnego w min. skarbu, p. Barański, który w ciągu ostatnich dni prowadził rokowania z finansistami amerykańskimi w sprawie pożyczki dla Polski. Wraz z p. Barańskim przybyli do Warszawy pp.: Danys i Dulls. Są to: zastępca dyrektora paryskiego Chaise National Bank i Bleur Co., oraz radca prawny tych banków.

Przybyłych oczekiwał na dworcu wice-prezes Banku Polskiego p. Feliks Młynarski, oraz radca, który dziś przywiózł ze sobą projekt układu w sprawie pożyczki amerykańskiej. Wprost z dworca udali się Amerykanie wraz ze swym sztabem do hotelu Europejskiego, gdzie natychmiast odbyli konferencję z p. Młynarskim.

W dniu dzisiejszym od samego rana Amerykanie będą prowadzili rozmowy z miarodajnymi czynnikami rządowymi. W kołach dobrze poinformowanych oświadczone naszemu korespondentowi, iż pomyślnej finalizacji pożyczki należy się spodziewać w ciągu najbliższych dni.

Niemcy pienią się,

że egzaminy na Śląsku nie wypadły po ich myśli

„Telegraphen Union“ atakuje w depeszach z Katowic szwajcarskiego rzeczoznawcę szkolnego p. Maurera, zarzucając mu, że rozpoczął egzaminowanie dzieci bez uprzedniego nawiązania kontaktu z przedstawicielami mniejszości niemieckiej i bez poinformowania się od nich o stosunkach języko-

wych i społecznych na Śląsku. Później agencja zarzuca p. Maurerowi, że dopuścił on do udziału w egzaminowaniu przedstawicieli województwa (czego rzekomo nie przewidywał kompromis genewski).

Według decyzji rady ligi narodów z dnia 12 marca 1927 r. p.

Maurer został wydelegowany przez biuro rady ligi narodów i podporządkowany formalnie prezydentowi Calonderowi. Wszelkie żądania uroszczenia mniejszości niemieckiej o rzekomy obowiązek p. Maurera uprzedniego porozumienia się z nią, nie mają żadnego uzasadnienia.

Dziś!
i dni następnych!

LUONA

Dawno oczekiwany
szlagier!

Niewolnicy morza

Wielka epopea miłości i bohaterstwa

W rolach głównych czaru-
jąca kobieta Europy

Hr. AGNES ESTERHAZY

Bóg ekranu Bernard Götzke

Potęga Niemiec Hans Mierendorf

PORYWAJĄCE SCENY!

EROTYKA!

EKSTAZA GRY!

Wiadomości bieżące

OTWARCIE SZKOŁY PLYWANIA i wiosłowania z powodu nieustalanej pogody oraz kąpieli i plaży ligi morskiej i rzecznej w Rudzie Pabjanickiej odłożone zostaje do przyszłego tygodnia. (wł.)

ZEGARY będą umieszczone w wagonach tramwajowych przez dyrekcję K. E. Ł. ku wygodzie publiczności. (e)

DZIŚ DYŻURUJĄ W NOCY apteki: Sukcesorowie F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27), W. Danielecki (Piotrkowska 127), P. Ilnicki i J. Cymer (Wólczajska 37), S-rowsie Leinwebera (plac Wolności 2), S-rowsie J. Hartmana (Młynarska 1), J. Kahane (Aleksandrowska 80). (r)

JURY KONKURSOWE na budowę gmachu reprezentacyjnego rady miejskiej w Łodzi, po rozpatrzeniu nadesłanych prac wyróżniło jednomyślnie projekt prof. Czesława Przybylskiego, twórcy projektu teatru miejskiego w Łodzi.

Zdekompletowanie P. P. S. w łódzkiej radzie miejskiej

Jak wiadomo, jeden z radnych P. P. S., dr. Kocpiński wybrany został z listy nr. 2 do rady miejskiej w Warszawie, wobec czego wygasł jego mandat radnego w łódzkiej radzie.

Tymczasem okazało się, że frakcja P. P. S. w radzie miejskiej, która liczyła 9 radnych i 4 zastępców, wyczerpała już listę zastępców, gdyż ostatni zastępca radny Drabarek wszedł już do rady miejskiej.

W ten sposób frakcja P. P. S. składać się będzie obecnie tylko z 8 radnych bez możliwości uzyskania zastępcy na miejsce senatora Kocpińskiego, jak również na wypadek dalszego zmniejszenia się ilości radnych. (b)

Likwidacja straży narodowej na gruncie łódzkim

W środę dnia 25 b. m., naskutek polecenia władz centralnych policja łódzka zlikwidowała oddział łódzkiej straży narodowej.

Organa policji wkroczyły do lokalu straży w „Rozwoju” przy ul. Podleśnej i przeprowadziły gruntowną rewizję.

Skonfiskowano szereg deklaracji, spis drużyn i t. p., lecz żadnych aresztowań nie przeprowadzono. (b)

Postulaty lotnicze Łodzi na walnym zgromadzeniu L. O. P. P.

W dniu dzisiejszym wyjeżdżają do Warszawy przedstawiciele wojewódzkiego komitetu L. O. P. P. mec. Biłyk i dyr. Pawłowski, którzy wezmą udział w walnym zgromadzeniu L. O. P. P. całej Polski. Na zebraniu tem omawiane będą projekty inwestycyjne, przyczem przedstawiciele Łodzi wystąpić mają z szeregiem postulatów w sprawie budowy cywilnej szkoły pilotów w Łodzi, przeprowadzenia szeregu inwestycji na lotnisku oraz potrzeb przemysłu i kupiectwa łódzkiego w dziedzinie komunikacji powietrznej. (e)

Rozwiązanie rad miejskich w miastach niewydziałonych na terenie województwa łódzkiego

Rozwiązanie rady miejskiej w Łodzi zarządzi ministerstwo

Jak się dowiadujemy, na zasadzie decyzji min. spr. wewn. urząd wojewódzki opracowuje obecnie rozporządzenie, na mocy którego pan wojewoda Jaszczolt zarządzi rozwiązanie rad gminnych i miejskich miast niewydziałonych, na terenie województwa łódzkiego, oraz rozpíše wybory do tychże rad.

Rozwiązanie tyczy się rad gminnych, których 3-letni okres kadencji upłynął z dniem 30 marca 1922 r., oraz rad miejskich miast niewydziałonych, których okres kadencji również już upłynął w terminie powyższym, lub rad gminnych i miejskich, wybranych po tym terminie, których okres kadencji sprolongowany został na zasadzie ustawy, przedłużającej kadencję rad samorządowych.

Decyzją wojewody Jaszczolta zostaną rozwiązane rady, zwłaszcza miejskie, na podstawie wniosków, zgłoszonych przez wydziały powiatowe starostw do wydziału samorządowego urzędu wojewódzkiego w Łodzi.

Jak się dowiadujemy, najdalej za dwa lub trzy dni rozporządzenie to podpisane zostanie przez wojew. Jaszczolta, poczem będzie ogłoszone i rozesłane samorządom. Ogłoszenie terminu nowych wyborów nastąpi równocześnie w dniu ogłoszenia rozwiązania rad.

Co się tyczy powiatu łódzkiego, to sejmik na swem posiedzeniu zdecydował jakie rady mają być rozwiązane i i prześle wniosek w przyszłym tygodniu do urzędu wojewódzkiego.

Co się tyczy miast wydziałonych w województwie łódzkim, jak np. Łodzi, to decyzja w tej sprawie narazie nie została przekazana przez ministerstwo województwu, wobec czego spodziewać się należy, że rozwiązanie rady miejskiej i ustalenie terminu wyborów nastąpi bezpośrednio na skutek zarządzenia ministerstwa spr. wewn., co ma być zdecydowane w przyszłym tygodniu. (r)

Jednocześnie dowiadujemy się, iż wojewoda Jaszczolt rozwiązał radę miejską w Radomsku wskutek całego szeregu niewłaściwości i wypadków, zaszytych na terenie tamtejszego samorządu i jego skandalicznej gospodarki. Termin wyborów nie został jeszcze wyznaczony. (e)

Angielska sobota obowiązuje wbrew temu, co twierdzą przemysłowcy

Inspektor pracy kierować będzie sprawę do sądu

W związku z sytuacją, jaka wytworzyła się w przemyśle włókienniczym na tle walki o angielską sobotę i lokautu w fabryce Barcińskiego, zwrócił się kierownik związku zawodowego „Praca” do okręgowego inspektora pracy prosząc go o wyrażenie swego stanowiska w tej sprawie.

P. inspektor Wojtkiewicz oświadczył, że stanowisko jego jest zgodne z obowiązującą ustawą, i że o każdym wypadku niestosowania się przemysłowca do ustawy sporządzać będzie protokóły i kierować je do sądu. (b)

Podczas swej bytności w War-

szawie sekretarz O. K. Z. Z., p. Walczak odbył konferencję z posłem Żuławskim na temat ostatnich zatargów o angielską sobotę w Łodzi. P. Walczak szczegółowo poinformował posła Żuławskiego o przebiegu akcji włókienniczej i otrzymał polecenie, aby w dalszym ciągu stał na tem samym stanowisku, urządzając protestacyjne strajki w dniu sobotnie w tych fabrykach, które nie przestrzegają angielskiej soboty.

Nadto poseł Żuławski obiecał spowodować w dniach najbliższych konferencję u p. ministra pracy dr. Jurkiewicza, która ma

położyć kres dotychczasowym konfliktom. (i)

W dniu dzisiejszym znów odbędzie się strajk protestacyjny w fabrykach przemysłu włókienniczego i metalowego, z powodu niezmiennego stanowiska przemysłowców w sprawie angielskiej soboty.

W dniu wczorajszym odbył się szereg „masówek” po fabrykach, na których robotnicy domagali się interwencji rządu w obronie ustawy o pracy w przemyśle.

Podobne „masówki” oraz zebra- nia w związkach odbędą się w dniu dzisiejszym. (u)

Jak karać obywateli? Kursy dla referentów w urzędzie wojewódzkim

Z inicjatywy p. wojewody Jaszczolta w ciągu dnia 27 i 28 odbywają się w urzędzie wojewódzkim w Łodzi dwudniowe kursy dla referentów karnych urzędów administracyjnych I instancji województwa łódzkiego, mające na celu ujednostajnienie toku postępowania administracyjno-karnego i dostosowanie tegoż do wymogów życia.

Na kurs ten przybyli referenci referatów administracyjno-karnych wszystkich starostw województwa łódzkiego i komisariatu sądu na m. Łódź.

Kursy te otworzył w imieniu p.

wojewody przebywającego służbowo w Warszawie, p. wicewojewoda łódzki, Lewicki, poczem naczelnik wydziału administracyjnego urzędu wojewódzkiego p. J. Dychdalewicz przedstawił zebrany referentom teorię prawa administracyjno-karnego wyluszcżając zasady, na których wymiar sprawiedliwości administracyjno-karnej w nien być oparty tak, aby był zgodny z duchem społeczeństwa i wymogami państwa i bieżącego życia.

Następnie referenci przystąpili do opracowania praktycznego danych im tematów, które będą w toku dalszych wykładów poddane ogólnej dyskusji. Dyskusja ta będzie miała na celu wykazanie niedomagań postępowania administracyjno-karnego i usprawnienie toku tegoż postępowania.

Kursy te niewątpliwie odniosą pożądany skutek i przyczynią się do usunięcia niektórych usterek i do ujednostajnienia dotychczasowego postępowania administracyjno-karnego w urzędach I instancji. (p)

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, (1111 mtr.) — 17.15 — Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Jana Dworakowskiego, Wiktorja Miller-Horoszevska (fortepian), Ada Falk (śpiew)

20.30 — „Gala na dworze Stanisława Augusta”, obrazek sceniczny, zrealizowany przez B. Hertza, w reżyserji Wandy Tatarckiewicz. Wykonawcy: Zofia Dobrowolska-Pawłowska, Michalina Makowiecka, Marja Strońska, Benedykt Hertz, Kowalski, Ładosz, Nowakowski, J. Tatarckiewicz, Zabczyński oraz orkiestra pod dyr. Stan. Nawrockiego.

21.05 — Koncert wieczorny. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Jana Dworakowskiego, Kazimierz Butler (wiołczela) i Stanisław Nawrocki (akomp.)

22.30—23.30 — Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz”.
POZNAŃ, (270,3 mtr.) — 17.15—18.40 — Koncert orkiestry wojskowej 57 p. p. pod dyr. kap. Vorella. W programie utwory: Beethovena, Wagnera, Verdigo, Smetany i Dworzaka.

18.45—19.00 — Nad program wygłosi p. Fr. Ryll, artysta „Teatru Polskiego”.
19.25—19.40 — Komunikaty gospodarcze.

19.40—20.05 — Odczyt p. t. „O teatrze Słowackiego”, wygłosi dr. Stefan Pappé.

20.15 — Wieczór muzyki lekkiej. Wrocław (315,8).

20.15. Koncert symfoniczny (M. in. Temat z warcjami z Suity op. 55 Czajkowskiego, „Sowizdrzał” Straussa-Neapolitańskiego sceny Massenet).

Monachjum (535,7).
21.00. Drobne utwory na skrzypce, fortepian (Pugnani, Boccherini, Wieniawski, Liszt, Dworzak).

Brno (441,2).
20.00. Arie i pieśni włoskie. Budapeszt (535,6).
19.5. Opera Verdigo „Traviata”.
Pozatem cały szereg stacji niemieckich (Berlin, Hamburg, Frankfurt, Lipsk, Langenberg etc.) nadaje od godz. 8-ej wieczorem lekkie programy wokalnokabaretowe.

Kino Spół. Prac. Państw. Sienkiewicza 40.

Dziś kino w ogrodzie.

Od wtorku 24 V. do poniedziałku 30 V. włącznie

Wielki wspaniały program!

PRISCILLA DEAN

w najnowszej kreacji, w egzotycznym dramacie wschodnim p. t.

Kawiarenka w Kairze

Dramat wschodni, rozgrywający się wśród palących piasków Sahary, na tle buntu plemion arabskich przeciwko Anglikom.

Wizja czarodziejskiego Wschodu współczesna opowieść z 1001 nocy

ANONS: Następnym program „CARMEN”

Początek w dni powszednie o godz. 5-ej po pol., w soboty, niedziele i święta o godz. 4-ej po pol.

Pobór

Kto staje dziś przed Komisją?

W dniu dzisiejszym przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Cy Traugutta Nr. 10 winni stawić się poborowi rocznika 1906, zamieszkali w obrębie III-go komisariatu policji o nazwiskach na listy A, B.

Jutro komisje nieczynne. W poniedziałek winni stawić się przed tą komisją poborowi o nazwiskach na listy C, D, E, F.

Przed komisją poborową Nr. 2 przy ul. Zakątnej 82 winni stawić się dziś poborowi rocznika 1906, zamieszkali w obrębie IX-go ko-

misariatu policji o nazwiskach na listy K, L, Ł, M, N, O, P.

W poniedziałek przed tą komisją winni stawić się poborowi o nazwiskach na listy R, S, T, U, W, Z, Ż.

Dla poborowych z obszaru starostwa łódzkiego urządza dziś po raz ostatni komisja dodatkowa dla tych, którzy z różnych uzasadnionych przyczyn nie stawili się w wyznaczonym terminie. (b)

Niech żyją spódniczki!

krzyknął Harry Liedtke

widząc Ossi Oswaldę bez sukienki

w pikantnym filmie

„Panienka z huśtawki”.

Sala filharmonij.

„AZAZEL”

Dziś o godz. 9 wiecz.

Nowy program szlagierów

Nr. 5.

4069-1

W dniu 26 b. m. zmarł niespodziewanie Prezes Zarządu
Rady Naczelnej

B. P.

SALO FREJLICH

Ciężko dotkniętej tym ciosem Rodzinie wyrażamy głębokie
współczucie

Zarząd Rady Naczelnej
Stowarzyszeń Kupieckich i Rzemieślniczych woj. Łódzkiego
przy Centralnem Stowarzyszeniu Kupców i Przemysłowców
woj. Łódzkiego (Piotrkowska 10).

Wyrażamy serdeczne współczucie dotkniętej strasznym cio-
sem Rodzinie naszego zacnego Członka Zarządu

B. P.

SALO FREJLICH

Niech Mu ziemia lekka będzie!

Personel Banku Spółdzielczego Kup. i Przem.
w ŁODZI (Piotrkowska 41).

Zjazd spółdzielni w Łodzi

Czem jest związek spółdzielczych stow.
spożywców Rzplitej Polskiej?

Goszczący dziś w naszym gro-
dzie spółdzielcy, delegaci spół-
dzielczych stowarzyszeń spożyw-
ców całej Polski, radzić będą w
ciągu 2-ech dni nad działalnością
swego związku oraz wytyczniami
dla niego na najbliższą przyszłość.
Czem jest dzisiaj związek spół-
dzielni spożywców Rzeczypospo-
litej Polskiej mówią o tem nastę-
pujące cyfry zaczerpnięte z jego
drukownego sprawozdania za r.
1926: 806 spółdzielni z 399.982
członków, 26 oddziałów w wię-
kszych miastach Polski, 3 agentu-
ry w Londynie, Gdańsku i Łodzi
(włókiennicza), własne zakłady
przemysłowe w Kielcach i Wło-
clawku produkujące mydło do
prania i toaletowe pastę do obu-
wiania, wyroby cukiernicze, torebki
papierowe młyn w Radomsku o
przemiale 60-ciu tonn na dobę —
oto dzisiejszy stan organizacyjny i
gospodarczy tej instytucji.

Obrót towarowy związku za r.
1926 dosięgnął imponującej sumy
złotych 82.500.000.

Z powyższych cyfr jasno wy-
nika, że organizacja ta nie ma dziś
równiej sobie w Polsce.

Jeżeli zważymy, że ruch spół-
dzielczy w Polsce jest jeszcze sto-
sunkowo młody, że na okres jego
największych możliwości ekspan-
sywnych wybuchła wojna parali-
żując mu jego dalszy pochód — to
osiągnięte dotychczas wyniki wy-
dadzą się więcej niż zadawalające.
Stabilizacja naszego pieniądza,
oraz zmniejszenie się liczby bezro-
bocia, niewątpliwie pozwolą temu
ruchowi na dalszy szybki rozwój
ku pożytkowi szerokich rzesz
klasy pracującej.

T. W-ski.

Nowi abiturjenci otrzymali świadectwa dojrzałości

W dniach 23 i 24 maja bieżące-
go roku odbyły się w II gimnazjum
męskim towarzystwa żydowskich
szkół średnich w Łodzi ustne e-
gzaminy maturalne.

Wszyscy dopuszczeni do egza-
minu abiturjenci otrzymali świa-
dectwa dojrzałości:

N. Brzeziński, L. Cederbaum, J.
Eidlic, G. Elpern, I. Fajgenblat, J.
Frajman, B. Gopan, M. Grodzki,
A. Herszberg, J. Kane, I. Kapłan,
C. Kohn, I. Kopper, S. Kona, P.
Mandel, A. Pik, I. Prusicki, O. Ro-
zowski, B. Stucki, J. Szabsiewicz
i M. Tajtelbaum.

Rewizja dorożek w Łodzi odbędzie się w dniach najbliższych

W poniedziałek, dnia 30 maja
rozpoczyna się doroczny przegląd
dorożek konnych, czynnych na
terenie m. Łodzi. Przegląd trwać
będzie 4 dni, przyczem dnia 30
maja stawić się winny dorożki, o-
znaczone numerami od 1 do 150,
dnia 31 numery od 151 do 300, 1
czerwca numery od 301 do 450.

wreszcie dnia 2 czerwca dorożki
od nr. 451 wzwyż.

Przeгляд odbędzie się na placu
Dąbrowskiego. Inowacją w sto-
sunku do dotychczasowych prze-
glądów będzie sygnowanie każdej
przejrzanej dorożki białą okrągłą
pieczętką w ten sposób jak to
ma miejsce w Warszawie. (z)

Dnia 29-go Maja r. b. o godz. 12-iej w południe
odbędzie się w Klinice położniczo-ginekologicznej przy ulicy
Nowo-Targowej 13

uroczystość poświęcenia wieczystego łóżka

Imienia bł. pamięci

Danieli z Kossmanów Srebrnej

na którą krewnych, przyjaciół i życzliwych zaprasza

4088—1

Zarząd.

Jutro, dnia 29 b. m. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci
niezapomnianej żony i matki naszej b. p.

z Zybersztajnow Jadwigi Arbusowej

odbędzie się o godz. 1-iej po poł. nabożeństwo żałobne w synagodze
„Uzdrowiska”, Plac Wolności 10, na które zapraszają

4090—1

Mąż i dzieci.

Nie są w stanie płacić Umorzenie zaległości podatkowych

Na ostatniem swem posiedzeniu
magistrat w porozumieniu z obec-
nym na posiedzeniu delegatem
łódzkiej izby skarbowej do spraw
państwowego podatku od lokali
uchwalił, na wniosek wydziału po-
datkowego, umorzyć z powodu
nieściągalności, sumę zł. 4.150,15,
należącą się od 786 płatników ty-
tułem państwowego podatku od
lokali za rok 1925.

Czy fabryka była podpalona? Przygórski oskarża Litrowskiego o rozmyślne wywołanie pożaru

Jak już donosiliśmy w dniu 24 b. m., to jest we wtorek, spłonęła przy ul. Południowej 68 mechaniczna fabryka wyrobów trykotowych, należąca do firmy Litrowskiego.

Całkowitą posesję przed pewnym czasem sprzedał Litrowski lokatorowi swemu Przygórskiemu, z tem zastrzeżeniem, że do 1 lipca, opróżni on zajmowany lokal, gdyż dopiero od dnia tego umowa sprzedaży będzie prawomocna.

Na warunek powyższy zgodziły się obie strony, jednak na tle tem po pewnym czasie powstał ostry zatarg między Litrowskim a nowonabywcą.

Jak wiadomo pożar wtorkowy strawił doszczętnie, mechaniczną fabrykę wyrobów trykotowych Litrowskiego, poczem spalone maszyny ruńnię na sale, należącą do Przygórskiego demolujać całkowicie sufit i wyrządzać szkody w utensyljach fabrycznych Przygórskiego.

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych przybył do kantoru Litrowski firmy Lejb Przygórski.

Po przywitaniu się z p. Szlamą Litrowskim, w obecności dwóch pracowników firmy zażądał p. Przygórski wypłacenia 3 tysięcy dolarów, ja-

ko ekwiwalentu za doznane straty, jakie poniósł w czasie pożaru górnych pięter posesji przy ul. Południowej 68.

Przygórski spotkał się jednak z kategorię odmową, wobec czego oświadczył, że jeżeli w ciągu 24 godzin nie otrzyma żądanej przez siebie sumy, to po upływie tego czasu złoży towarzystwu asekuracyjnemu jak i władzom ubezpieczenia publicznego zameldowanie, że fabryka przy ul. Południowej 68 nie spłonęła przypadkowo, lecz ogień został rozmyślnie podłożony przez p. Litrowskiego.

Oburzony do głębi takim ultimatum Litrowski skomunikował się z tymi miast z piątym komisarzatem policji, na miejsce wysłano dwóch posterunkowych, którzy Przygórskiego i Litrowskiego odprowadzili do komisarzatu.

Dyżurny przodownik na życzenie Litrowskiego spisał protokół Przygórskiemu za oszczerstwo.

Powiadomiony o tem urząd śledczy przesłuchał Przygórskiego i w sprawie pożaru przy ulicy Południowej 68 wznowił dochodzenie. (s)

Strejk odlewników w zakładach „Widzewskiej Manufaktury“

W „Widzewskiej Manufakturze“ od szeregu tygodni trwa strejk odlewników. Zastrejkowali oni z tego powodu, że nie otrzymali podwyżki, przynajmniej przez arbitraż dla metalowców.

Na obietnice kierownika odlewni; oczekiwali aż do dnia 29-go kwietnia b. r., kiedy to inne odlewnie otrzymały tę podwyżkę od 8 marca. Prócz tego praca była przedłużana samowolnie przez kierownika odlewni i trwała od godz. 7-ej rano do godz. 8-ej w. bez przerwy obiadowej.

W ostatnich miesiącach obniżono stawki akordowe do minimum, tak że trzy czwarte ogólnej liczby odlewników wykwalifikowanych zarabiała od 30 zł. do 50 zł. tygodniowo co się równa 50 groszom za godzinę.

Cennik był schowany, a odlewnicy mogli się dopiero dowiedzieć o swoim zarobku po tygodniu

pracy.

Za rubla rosyjskiego obliczano 3 zł. 21 gr., a w innych odlewniach łódzkich otrzymują 3 zł. 70 gr. i wyżej.

Wobec tego pracownicy odlewni „Widzewskiej Manufaktury“ żądali: a) przestrzegania 8-godzinnego dnia pracy, b) umieszczenia cennika w odlewni, c) przeliczenia rubla rosyjskiego na 3 zł. 70 gr.

Na powyższe żądania nie otrzymali żadnej odpowiedzi natomiast dyrekcja zwerbowała kilku łamistrejków którym obiecano zarobki do 200 zł. tygodniowo.

Łamistrejków umieszczono na terytorjum fabrycznym, aby nie mieli styczności ze strejkującymi.

Zarząd fabryki dostarcza łamistrejkom żywność do odlewni, podczas gdy dawniej z własnym jedzeniem nakazywano się ukrywać.

Sensacyjne rewelacje o sławetnym Radwanie

Artystka 3 lata pod hipnozą. -- Podejrzane „sanatorjum“.--W pogoni za dyplomem lekarskim.-- Wydalenie z Węgier

Czytelnicy przypominają sobie zapewne jeszcze dokładnie nazwisko Radwana, który popisywał się w Polsce dłuższy czas, jako hypnotyzer i telepata. Obecnie nazwisko jego znówu zyskało rozgłos w związku z losom wielkiej ongiś artystki wiedeńskiej Heleny Odilon. Policja w Belgradzie wykryła awanturniczą przeszłość Radwana i postarała się uniemożliwić jego działalność.

W ubiegłym tygodniu przybył do Belgradu dr. Kazimierz Radwan - Pagłowski (tak się zameldował) wraz ze swą młodą żoną i ogłosił, że jako psycho-analityk jest w stanie leczyć najcięższe dolegliwości. Napływ chorych był bardzo duży i przyniósł Radwanowi ładny zysk. Jednakże policja urwała za wskazane osiągnięcia informacji u władz zagranicznych. Z Zagrzebia nadeszła wiadomość która przedstawiała biografję Radwana we właściwym świetle. Raport ten brzmiał: „W sanatorjum „Nowa Riwiera“ w małym badnie morskim Selce koło Cirvenice, w początkach roku 1911 wzbudziło powszechne zainteresowanie, że co wieczór po zachodzie słońca pokazuje się w ogrodzie willi jakaś kobieta w białym płaszczu i białej kapuzie która zdradzała objawy choroby psy-

chicznej. Była to Helena Odilon. Radwan narzucił artystce całkowicie swą wolę. Policja w Cirvenice przeprowadziła śledztwo w tej sprawie i nie znalazła w „sanatorjum“ nic poza wanną kąpielową i... aparatem do odbijania plakatów reklamowych. Wtedy zażądano od Radwana przedstawienia dyplomu lekarskiego, jednakże mógł on przedstawić jedynie dyplom wydziału nauk orientalnych uniwersytetu w Aleksandrii. Dalsze śledztwo ustaliło, że w czasie, kiedy miał zdawać te egzamina w Aleksandrii, Radwan przebywał z Heleną Odilon w Londynie i wygłaszał tam odczyty o sugestji. W mieszkaniu Radwana znaleziono indeksy uniwersytetów w Monachjum i Lwowie oraz list pewnego architekta z Westerlandu, który przyrzekał mu wydostanie dyplomu lekarskiego za pewnym wynagrodzeniem. Radwan zbiegł z p. Odilon, w rok później został ujęty we Wiedniu i postawiony przed sąd, który skazał go na trzy dni aresztu. Helena Odilon pozostała jeszcze trzy lata we władzy Radwana, aż wylądził od niej ostatni grosz i porzucił ją.

Małżeństwo Radwan zostało aresztowane i po trzech dniach wydalone z granic Węgier.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI.

Dziś, sobota, po raz 9-ty „Pociąg widmo“. Ceny najniższe.

Jutro, niedziela, dwa przedstawienia: o godz. 3 m. 30 po cenach znizowanych raz przedostatni w sezonie „Pociąg widmo“; wieczorem po raz 5-ty cieszący się olbrzymim powodzeniem „Rajski ogród“. Ceny znizowane.

Poniedziałek w dalszym ciągu „Rajski ogród“ po cenach najniższych.

Wtorek premiera St. Ign. Witkiewicza „Percy Zwierzontkowskaja“.

W próbach pod kierunkiem reż. K. Tatkiewicza sensacyjny melodramat S. Garricka „Kobieta, która zabiła“ z Iza Kozłowska i Wł. Ziemińskim w rolach głównych. Jednocześnie reż. Wł. Ryszkowski prowadzi próby z farsy amerykańskiej „Potęga reklamy“, która będzie grana na otwarcie sezonu letniego w teatrze w ogrodzie Staszica.

TEATR POPULARNY.

Wobec niesłabnącego powodzenia, głośna już przeróbka sceniczna „Trędowatej“ pozostaje nadal na afiszu, ściągając co wieczór tłumy publiczności.

Dziś dwa przedstawienia: po południu i wieczorem. Po południu ceny najniższe. Wczorajem „Trędowata“ w premierowej obsadzie.

Jutro, w niedzielę, również dwa przedstawienia. Ceny znizowane.

TEATR W SALI GEYERA.

Dziś, w sobotę, wieczorem, premiera znakomitej komedji Zaleskiego „Oj mężczyźni, mężczyźni“. Powtórzenie jutro, w niedzielę, dwa razy, po południu i wieczorem. Ceny miejsc od 50 gr. do zł. 1,50.

WIECZÓR REGIONALNY W GIMNAZJUM MIEJSKIM.

Dziś, w sobotę, dn. 28 b. m., o godz. 6 wiec. koło naukowe uczn. miejsk. gimn. im. J. Piłsudskiego urządzi w auli szkolnej (Sienkiewicza 46) wieczór regionalny. W 1-ej odczytowej części programu, zawierającej przemówienie p. prof. Z. Lorentza i dwa referaty uczniowskie, omówione zostaną następujące zagadnienia: 1) Istota regionalizmu, 2) Potrzeba regionalizmu w Łodzi, 3) Tradycje historyczne, 4) Cechy swoiste ludu wiejskiego i miejskiego, 5) Zabytki architektoniczne w Łeczyckiem. W części II-ej: 1) Pieśni ludowe, 2) Kapela wiejska w Łeczyckiem: produkcje chóru i orkiestry szkolnej. Wstęp 1 zł. 50 groszy.

P. T. C. -- Sokół (Zgierz) 0:3 (0:1)

Zawody o mistrzostwo ligi I przyniosły zasłużone zwycięstwo drużynie „Sokoła“, która o całą klasę grała lepiej od pabjaniczam.

Wspaniały bilans kasy chorych tłumaczy się lepszymi czasami w przemyśle włókienniczym

Na ostatnim posiedzeniu zarządu kasy chorych przedstawiony został do zatwierdzenia bilans za rok 1926. Bilans ten opiewa na 15,267,914 złotych 47 groszy.

Według bilansu tego zarząd kasy zakończył rok 1926 nadwyżką w wysokości 2,508,736 zł., nie licząc 10 proc. kapitału zapasowego który wynosi 1,491,359 zł. 50 gr., łącznie zaś z dotychczasowym kapitałem zapasowym 4,192,513 zł. 93 gr.

Jest to wynik bardzo dodatni, gdyż w roku 1925 bilans zamknięty został deficytem 240,330 zł. 87 gr., który spowodowany został kryzysem w przemyśle włókienni-

czym i wzrastającym ciągle bezrobociem.

W dyskusji przewodniczący zarządu wskazał na przyczyny, jakie złożyły się na tak wysoką nadwyżkę w ostatnim roku sprawozdawczym która wynika wskutek tego, że przemysł włókienniczy jest niemal całkowicie uruchomiony, nadto robotnicy, zatrudnieni w godzinach nadliczbowych, nie mieli czasu leczyć się. Objaw ten, zdaniem przewodniczącego, spotykany był bardzo często w działalności kasy chorych, gdyż robotnicy zarabiając dostatecznie, nie zgłaszają się po odbiór zasiłków chorobowych. (f)

Walki zapaśnicze w Apollo „Czarna Maską“--R. Grüneisen (Szwajcaria)

Wczoraj odpadł jeden z najpoważniejszych kandydatów do pierwszej nagrody -- Prchaska. Został on pokonany przez Wildmana w spotkaniu decydującem. Walka toczyła się 32 min. Silny Wildman po zastosowaniu „bras roule“ rzucił olbrzyma na obie łopatki. Zwycięstwo przywitano oklaskami.

W walce amerykańskiej walczący Sztækker i Thomson. Po 11 min. silny murzyn nie wytrzymał wykręcania nogi i trzykrotnym uderzeniem w dywan poddał się, oddając palmę pierwszeństwa Sztækkerowi.

Wreszcie nadchodzi moment najciekawszej walki: Kawan -- Czarna Maską. Spotkanie rewanżowe. Zainteresowanie olbrzymie. Na widowni zawrzało, jak w ulu namiętne dysputy, zakłady.

Pierwsze 15 min. walki upływa stosunkowo spokojnie; publiczność śledzi chwytty szybkie jak błyskawica, z zapartym tchem. Zrzadka tylko odzywają się brawa po wyjściu z niebezpiecznej sytuacji. Po 25 min. publiczność, w miarę przyspieszania tempa walki, zaczyna się rozgrzewać. Walka toczy się coraz żywiej. W pewnej chwili zaszedł zgół nieprzewidywany wypadek. Kawan, trzymając Maskę w „krawat“ (uchwyty za głowę), chciał ściągnąć Nieznajomego do parteru który błyska-

wicznie wyrwał się -- zostawiając maskę w rękach Kawana. Walkę przerwano. Na sali powstał zgół. Kawan tłumaczył się, iż stało się to mimo jego woli. Ostatecznie Nieznajomy zgodził się dalej walczyć, zachowując jednakże swoje incognito. Walczono z nie mniejszą zaciekłością, przy czem zarysowała się lekka przewaga Nieznajomego. Nierozstrzygnięta w ciągu godziny walkę kontynuowano dalej na punkty. Pierwszy punkt zyskał Nieznajomy, następnie jednak Kawan wyrównał stratę i zdobył jeszcze 3 punkty, które były zresztą powodem wysłżgnięcia się Maski podczas ataku. Rezultat remisowy byłby sprawiedliwszy. Po 10 min. gwizdek arbitra oznajmił zwycięstwo Kawana na punkty 4:1. Dostojnie cała widownia powstała z miejsc, aby lepiej przyrzeć się twarzy nieznanej. Arbitr ogłasza: Pod maską ukrywał się rzeczywisty amatorski szampion świata przedstawiciel Szwajcarii Rudolph Grüneisen, zdobywca 1-go miejsca na olimpiadzie w Sztokholmie. Nowe oklaski, kwiaty.

Dziś czeka ex-Maskę rozstrzygające spotkanie ze Sztækkerem, potem rewanż Brylla -- Prohaska i Wildmana z Thomsonem, które wzbudziły ogromne zaciekawienie.

SPORT

Dział urzędowy Ł.Z.O.P.N. Komunikat kolegium sędziów z dn. 27.V. 1927 r.

Obsadzono zawody: 28 maja, godz. 16,30: boisko Ł. K. S. „Hakoah“ I -- „Sła“ I, p. Krahulec; boisko przy ul. Wodnej -- „Hasmonea“ -- „Rapid“, p. Kozielski; boisko Zg. tow. gimn. Zgierz -- godz. 16,30 -- „Samson“, „Gwiazda“, p. Wirfel; 29 maja, godz. 11: boisko przy ul. Wodnej -- „Pogoń“ -- „Szturm“, p. Wardęszkiewicz; boisko Zg. tow. gimn., godz. 11 -- „Makkabi“, -- „Arkan“, p. Cichocki; boisko „Odrodzenia“ w Chojnach -- „Odrodzenie“ -- Pol. kl. sport, p. Bira; Boisko „Burzy“ w Pabjanicach, godz. 11 -- „Burza“ -- Rudz. tow. p. Izrael;

boisko Zg. tow. gimn.: godz. 14,30 -- „Sokół“ II -- G. M. S. II, p. Schönborn; godz. 16,30 -- „Sokół“ I -- G. M. S. I, p. Szczygielski; boisko P. T. C.: godz. 14,30 -- P. T. C. II -- Ł. T. S. G. II, p. Busiakiewicz; godz. 16,30 -- P. T. C. I -- Ł. T. S. G. I, p. Raettig; boisko w Konstancynie godz. 16,30 -- „Sokół“ Pabj. -- Konst. kl. sport, p. Jastrzębski; godz. 16,30 boisko S. S. K. M. w Chojnach -- S. S. K. M. -- „Jedność“, p. Grajwoda. Linjowi na zawody „Hasmonea“ -- Ł. K. S., pp. Cwillich i Pietsch. Wzywa się na następne posiedzenie zarządu p. Kałuszynera. Udziela się bezterminowego urlopu p. Hildowi z dn. 27 maja b. r.

Skład Ł. K. S. na mecz z Hasmoneą

Na jutrzejsze zawody w piłkę nożną między Ł. K. S. - Hasmoneą o mistrzostwo Polski, które odbędą się o godz. 4.30 p.p. na boisku przy ul. Al. Unji, Ł. K. S. wystawia następujący skład swej 1-ej drużyny: Sobociński, Cyll, Gałęcki, Gosławski, Trzmiel, Jasiński, Durka, Sowiak, Miller, Janczyk, Feja.

Hasmonea przeciwstawi następujący skład: Medlinger, Redler, Birnbach, Szejder, Fleischer, Parnes, Urich, Maller, Steuerman, Hibel, Adler.

Bramkarz Ł. K. S., Mili zdyskwalifikowany

Jak się dowiadujemy, bramkarz 1-ej drużyny Ł.K.S., którego publiczność łódzka żywo oklaskiwała na meczu z Wisłą krakowską (0:0) będącym dzisiaj jednym z najlepszych bramkarzy w Łodzi, został przez swój macierzysty klub Ł.K.S. zdyskwalifikowany na przeciąg 1-go miesiąca.

Dyskwalifikacja ta, i to w czasie rozgrywek o mistrzostwo Polski, została wywołana niesportowym zachowaniem się Mili.

W brance Ł.K.S. zamiast zdyskwalifikowanego Mili wystąpi niegrający już od dłuższego czasu bramkarz Sobociński.

Dopiero teraz prawda wychodzi na jaw

Bank Polski bez walut

W przeddzień ucieczki p. Grabskiego od rządów zapas walut w naszej instytucji emisyjnej wynosił zaledwie 598 tysięcy złotych

Rewelacyjną odpowiedź prezesa Banku Polskiego, p. St. Karpińskiego na zarzuty b. premiera Grabskiego

Prezes Banku Polskiego p. St. Karpiński odpowiada dłuższym wywodem na zarzuty, zawarte w ostatnio ogłoszonych pracach b. premiera i b. ministra skarbu, p. Władysława Grabskiego: „Dwa lata pracy u podstaw państwowości naszej” oraz w artykule w poznawskim kwartalniku „Ruch prawniczy, ekon. i socj.”, p. t. „Druha inflacja polska”. Zarzuty te dotyczą działalności Banku Polskiego w okresie, poprzedzającym spadek kursu złotego w lipcu 1925 roku. Pan St. Karpiński m. in. oświadcza:

1) Ogólnikowy zarzut zupełnej bierności władz Banku Polskiego, wobec zbliżającego się niebezpieczeństwa jest niesłuszny i niesprawiedliwy, gdyż p. Grabskiemu doskonale wiadomo, że działalność walutowa i kredytowa banku była stale i zawsze podporządkowana ochronie złotego. Władze banku już we wrześniu 1924 roku zwracały uwagę ministra skarbu na niebezpieczeństwo, mogące wyniknąć dla waluty z powodu bierności bilansu handlowego oraz na konieczność wydania zarządzeń dążących do zmniejszenia zbędnego importu. Sprawę tę później kilkakrotnie przypomniano.

Odpowiednie zarządzenia rządu nastąpiły dopiero na kilka tygodni przed spadkiem złotego, czyli za późno. Władze banku także kilkakrotnie wskazywały na konieczność przeciwdziałania odpływowi walut, wywołanemu przez nadmierne stosowanie ulg paszportowych, oraz zakupy rządowe zagranicą. I w tych dziedzinach decyzje rządu były spóźnione.

2) Co do konkretnego zarzutu, że Bank Polski w 4-m kwartale 1924 roku nie wyprowadzał wobec ujemnego bilansu handlowego konsekwencji w swojej polityce emisyjnej i kredytowej oraz, że prowadził lekkomyślną politykę kredytową, stwierdzam, że władze banku postanowiły już we wrześniu 1924 roku znaczących kredytów, mimo istniejącego wówczas głodu kredytowego; nie przyznawać (posiedzenie rady z dnia 9.IX i 11.X 1924 roku).

Jeżeli w następnym okresie (od grudnia 1924 roku do lutego 1925 roku) wznowiono rozszerzenie kredytów, to stało się to jedynie wskutek otrzymywanych od ministra skarbu zapewnień, że w najbliższym czasie Bank Polski uzyska znaczny przyływ walut z tytułu dużej pożyczki zagranicznej. Niestety, wpływy te nastąpiły w sumie mniejszej, niż się spodziewano, wobec czego bank znowu wprowadził ograniczenia kredytowe już w początku marca, nie zaś dopiero w sierpniu, gdy było po niewczasie, jak to twierdzi p. Grabski.

P. Grabski dziwi się, że w przeciągu pierwszych czterech miesięcy 1925 roku, kiedy zapas walut zmniejszył się o 63 milj. zł. obieg biletów zwiększył się o 4 milj. zł. i widzi w tem: objaw wielkiego braku przeczności (str. 133). Tymczasem

nie wspomina o tem, że w tym samym czteromiesięcznym okresie bank musiał emitować aż 16 milj. złotych na dyskonto biletów skarbowych.

3) Następnie p. Karpiński zbija zarzuty, jakoby bank nic nie robił we własnym zakresie działania i wykazuje że bank poświęcał należytą uwagę i stosował cały szereg środków w sprawie popierania eksportu ze wprowadził zawczasu szereg zarządzeń natury technicznej - bankowej, w celu przeciwdziałania nadmiernemu odpływowi walut oraz kontrolę ich zużycia, oraz, że na podstawie rokowań, rozpoczętych jeszcze w 1924 roku, zapewnił sobie już w pierwszej połowie 1925 roku zagranicą kredyt rezerwowy w wysokości 6 milj. dolarów, zabezpieczony złotem, pozostającym w skarbcach banku.

W dalszym ciągu oświadcza p. Karpiński:

4) Co do zarzutu jakoby bank był: nieprzygotowany, do odparcia ataku zagranicznego na złotego, zaś: korespondenci jego nie mieli dyrektyw, co robić, by nie dopuścić do spadku złotego (str. 178), stwierdzam, że korespondenci interwenjowali w razie potrzeby utrzymania kursu złotego. O kształtowaniu się kursu złotego otrzymywał bank stale kilkakrotnie w ciągu dnia dokładne informacje z giełd zagranicznych na podstawie których udzielał koniecznych dyspozycji interwencyjnych.

5) Co do zarzutu: że Bankowi Polskiemu zabrakło ducha by stawać do walki z przeciwnościami i trudnościami, jakie pozostawały nam do przewyciężenia w momencie, gdy staliśmy na progu nowej ery aktywności bilansu handlowego (str. 181), stwierdzam, że: a) zapas walut w Banku Polskim wskutek biernego bilansu handlowego, spadł z 250 milj. złotych w końcu marca, do 73 milionów złotych w końcu lipca.

b) w lipcu 1925 roku suma walut, sprzedawanych przez bank na giełdzie warszawskiej wynosiła w pierwszej dekadzie przeciętnie 800 tysięcy dolarów dziennie, zaś w drugiej dekadzie 900 tysięcy dolarów dziennie;

c) w końcu lipca, zapas pokrycia kruszcowego był już do tego stopnia uszczuplony, że aby utrzymać pokrycie biletów około 35 proc., nie wolno było sprzedawać walut ponad 5 milj. dolarów;

d) bilans handlowy wykazał za I półrocze 1925 roku saldo bierne 418 milionów złotych, które w ciągu lipca wzrosło o dalsze 93 milj. złotych; ponieważ zaś należności z tytułu importu bywały wówczas przeciętnie regulowane po upływie paru miesięcy, przeto czysto gospodarcze zapotrzebowanie walut musiało trwać dłuższy czas a tymczasem zapas wolny od sprzedaży wystarczyłby zaledwie na parę dni.

6) Pan Grabski pisze (str. 241): Dnia 11 listopada dowiedziałem się, że Bank Polski szykuje się do

tego, by nie pokrywać nadal zapotrzebowania walut i że gotów jest dopuścić do spadku kursu. Istotnie rezerwy walutowe banku były bardzo małe, ale bądźco bądź sytuacja nie była przymusowa. Wbrew powyższemu oświadczeniu cyfry bilansowe jaknajwyraźniej stwierdzają, że właśnie sytuacja była przymusowa, gdyż zapas walut netto 10 listopada 1925 roku wynosił zaledwie 598 tysięcy złotych.

(P. Grabski ustąpił w dniu 13-go listopada 1925 r. — Uwaga Red.)

Wiec wierzycieli hipotecznych u handlowców

W niedzielę, 29 b. m., odbędzie się w sali handlowców polskich, Piotrkowska 198, wiec wierzycieli hipotecznych i innych. Przewodniczącym będzie adw. Jeleński z Warszawy i adwokaci Więckowski, Osicki i Aftergut.

Dyskonto prywatne w Łodzi

Na prywatnym rynku dyskontowym w Łodzi nadal odczuwa się brak dobrego materiału wekslowego, co stoi w ścisłym związku z notowanym ostatnio zastojem w handlu. Stopa dyskontowa naogół nie uległa zmianie i wynosi przy wekslach pierwszorzędnych 1 i pół do 2 proc. w stosunku miesięcznym, przy drugorzędnych zaś wekslach 2 i pół do 3 proc. Pierwszorzędny materiał dolarowy dyskontowany jest po 1,6 proc. w stosunku miesięcznym. (rz)

NOTOWANIA BAWELNY.
LIVERPOOL, 26 maja. Havas. — Bawelna. Notowania początkowe: Maj 8,73, lipiec 8,78, październik 8,89, styczeń 8,95.

Przedłużenie godzin handlu w sobotę przedświąteczną

Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej uchwalono zezwolić sklepom łódzkim na uprawianie handlu w sobotę przedświąteczną, t.j. dnia 4 czerwca, o 2 godziny dłuższej, mianowicie do godz. 9-ej. Celem jednak uzgodnienia powyższej uchwały z obowiązującymi ustawami o długości dnia pracy w handlu, uchwałę przedstawiono p. inspektorowi pracy Wojtkiewiczowi, aby ten uzyskał zgodę minist-

sterstwa pracy i opieki społecznej na przedłużenie godzin handlu.

Nadmienić należy, że w razie niewyrażenia zgody przez ministerstwo liczne rzesze konsumentów znalazłyby się w nader niedogodnym położeniu, gdyż naprzykł. sklepy żydowskie w Zielone Świątki musiałyby być zamknięte bez przerwy przez 4 i pół dnia, t.j. od piątku do wtorku włącznie. (z)

Rynek pieniężny

Dolar i akcje

Na giełdzie walut obcych w Warszawie kurs dolara nadal pozostaje niezmienny.

Na giełdzie w Łodzi poziom kursu obniżył się nieco i wynosił 8,92 w transakcjach. Również i w obrotach pozagiełdowych dała się zaobserwować słabsza tendencja dla dolara, co spowodowane jest znaczną przeważką podaży dolarów nad popytem.

Kurs prywatny wynosił w dniu

wczorajszym w Łodzi 8,91 i pół w płataniu, 8,92 i pół w oddawaniu, w Warszawie 8,92—8,92 i pół.

Bank Polski ofiaruje w dalszym ciągu za dolara 8,89 i 8,88.

Na rynku akcji dało się odczuć wzmocnienie tendencji dla akcji, na co wskazują zresztą odchylenia zwykłe kursów wczorajszej giełdy akcyjnej w Warszawie, oraz mocna tendencja dla akcji, pantająca na pogiędzie.

Cedula giełdy warszawskiej
GOTÓWKA.

Dolary 8,92	CZEKI.
Belgia 124,30	
Holandja 358,20	
Londyn 43,45	
Nowy Jork 8,93	
Paryż 35,01	
Praga 26,50	
Szwajcaria 172,25, 172,07	
Wiedeń 125,95	
Włochy 48,90	
Kopenhaga 239,25	

Bank Handlowy 7,50
Bank Zarobkowy 91—92
Bank Polski 149,50—147—148
Spies 93
Częstocice 3,45
Cukier 5,70—5,50—5,60
Zgierz 2,10
Kijewski 93
Czersk 1
Michałów 0,70
Firley 62—64
Drzewo 1,10
Łazy 0,45
Węgiel 109,50—109—110
Cegielski 45—43
Modrzejów 9,75—9,60—9,70
Rudzki 2,75—2,67—2,70
Zieleniewski 21,75
Zyrardów 19,25—19

Haberbusch 160
Zęgluga 0,55
Wysoka 121
Nobel 6—5,80
Lilpop 32,50—32
Norblin 187—188
Starachowice 73,50—72
Zawiercie 40
Borkowski 3,65
Spirytus 3,55

Notowania giełdowe w Paryżu
PARYŻ, 27 maja (Pat) Notowania końcowe

Londyn	124 02
N. Jork	25.52,54
Włochy	138.
Szwajcaria	490 50
Niemcy	604 50
Rumunja	15 55

Urzędowa giełda gdańska
GDANSK, 27 maja 1927 r.
Na dzisiejszym zebraniu giełdy gdańskiej notowano w guldenach gdańskich

100 złotych polsk.	57.58—57.72
Warszawę	57.50—57.64
Londyn	25.07

Notowania złotego.
W dniu 27 maja 1927 r.
Za 100 złotych:

Londyn	45.50
Zurych	58 10
Berlin wypl.	46.90—47 10
na Warszawę	47.025—47.225
na Poznań	47.00—47 20
Gdańsk wypl.	57.58—57.72
na Warszawę	57.50—57.64
Wiedeń czeki	79.22—79.50
Praga	57 57

Notowania giełdowe w Londynie
LONDYN, 27 maja — (Pat)
Zamknięcie giełdy.

Nowy-jork	4,85,25,52—4,85,51,16
Holandja	12,15 1/2
Francja	124,01
Belgia	34,96,114
Włochy	88 85
Niemcy	20,50
Szwajcaria	25,24,1,2
Warszawa	43,50
Wiedeń	34,49

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.
Dolarówka 54,50—55
Pożyczka kolejowa 102,80—103
8 pr. listy B. Gosp. Kr. i Rol. 92
8 pr. obligacje B. Gosp. Kr. 93
Dolarowa 84,75—85 25—85
5 proc. konwersyjna 65,75

Nerwowie Neurastenicy
cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholię, przesyt życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennice, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, otrzymają bezpłatnie broszurę D-ra Weisego „Cierpienia nerwów” Dr. Gebhard & Co. Gdańsk—32. 154—E

„BIBLIOTEKA GROSZOWA”
rzuci na rynek w tanim wydaniu dzieła następnego:
MŁODA AMERYKA
Sinclair Lavis (przekład Z. Popławskiej),
Joseph Hergesheimer (przekł. Barbary Zan)
MŁODA ROSJA
Przekłady W. Broniewskiego.
ANGLJA
Wiecznie młody H. G. Wells — dwie najn. pow. (przekład I. Krzywickiej)
POLSKA Strug, Słonimski, Bruno Winawer „Boczna antena—ser. II” i arcydzieło powieściowe A. Dygasińskiego „Pan Jędrzej Piszczalski”. Okładki barwne T. Gronowskiego. Tom (180 str. bit druku „Biblioteka Groszowa” Warszawa Moniuszki 11 95 GROSZY
UWAGA. Wkrótce już zbieraczom, bibliot. szkol. etc. dostarczać będziemy cenniejsze dzieła z naszej kolekcji na papierze bezdrzewnym lub ilustracyjnym. Wydanie wytworne będzie zaledwie o kilkadziesiąt groszy droższe od wydania zwykłego!

APOLLO Konstanyńska 16.

WALK ZAPAŚNICZYCH

O nagrody pieniężne i honorowe w ogólnej sumie 10,000 zł.
Początek o g. 8,45 w.

- Wszystkie walki rozstrzygające!**
- I Maska contra Sztekker
  - Rewanż! Na żądanie Brylll
  - II Brylla contra Prohaska
  - III Wildman contra Thomson

Walki odbywają się pod protektoratem Prezesa Pol. Tow. Atl. p. Wl. Pyłasińskiego i pod kontrolą Międzynarodowego Związku Atletów.

Pocz. koncertu o godz. 8-ej zaś walk. o godz. 8,45. Bilety w cenie od 1 do 5 zł. Kasa czynna od 11-ej do 2-ej i od 5-ej.

Wózki sportowe na gumach z budkami od zł. 50

Łózka metalowe i polowe, Materace, Łodownie—Umywalki marmurowe — w najbogatszym wyborze na najdogodniejszych warunkach poleca najstarsza w Łodzi fabryka mebli żelaznych

J. B. WÓBKOWYSKI Sienkiewicza 35
Telefon № 57-70.
Firma istnieje od 1896 roku.

Uwaga: Wypożyczamy łózka na letnie pomieszkania.

Dr. med. WIKTOR ZIEGE
Akuszerja i choroby Kobięc:
Przyjmuje od 9—10 i od 3—6.
Ceglarniana 19. Tel. 45-31.
5149-3

Miejski Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej).
Dojazd tramwajami 6 i 10.

Od wtorku, dnia 24 do dnia 30 maja 1927 r.

DLA DOROSŁYCH:

Dramat podług utworu genialnego pisarza **M. Maeterlincka**

Monna Vanna (Madonna Giovanna)

DLA MŁODZIEŻY

W Czepcu urodzony

Obraz osnuty na tem miłości macierzyńskiej.

NAD PROGRAM:

PRAWO MIMIKRY.
Wychowanie fizyczne.

Następny program:
Pat i Patachon jako pogromcy wilków.

W poczekalniach kina codziennie do godz. 22 audycje radjofoniczne.

8-kl. Gimnazjum Żeńskie EUG. JASZUŃSKIEJ - ZELIGMANOWEJ

Południowa 18

Egzaminy wstępne syst. lekcyjnym odbędą się 30, 31 maja o godz 4 po poł. Podania do wszystkich klas przyjmuje kancelaria gimnazjum codz. od godz. 10—12 i od 5—7 po poł. Do klas A i B przyjmowani są i chłopcy. Czesne od 70 zł kw. Przy gimnazjum — wzorowa szkoła Freblowska dla dzieci od lat czterech. 5641—5

Gimnazjum Żeńskie Józefa Aba w Łodzi, Zielona 8, telefon 22-12.

Egzaminy wstępne do klas A—VI wł. rozpoczęły się. Dalsze zapisy uczenic przyjmuje Sekretarjat gimnazjum w godz. 9—1 pp. 4092—2

Dyrektor **J. AB.**

Ból głowy i wyczerpanie oraz zaburzenia żołądkowe, dolegliwości wątroby, nerek, kamienie żółciowe, reumatyzm, artretyzm, cierpienia hemoroidalne są spowodowane złą przemianą materji i zanieczyszczeniem krwi w organizmie ludzkim.

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera sprzyjają dobrej przemianie materji, p obudzają trawienie, oczyszczają krew, a przede wszystkim uzdrawiają żołądek i powodują regularne działanie wątroby i nerek, oraz usuwają obstrukcje.

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera usuwają z organizmu zbyteczne nieużytki oraz przeciwdziałają tworzeniu się osadów, następstwem których jest reumatyzm i artretyzm.

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera usuwają i zapobiegają tworzeniu się kamieni żółciowych oraz łagodzą cierpienia hemoroidalne. Cena 1/2 pudełka Zł. 1.50, podwójne pudełko Zł. 2.50 Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Do akt. № 857 1927 r.
Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 czerwca 1927 r. od 10 r. w Łodzi przy Al. Kościuszki pod № 15 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moryca Piłki i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 680.— Łódź, d. 25. V. 27 r

Komornik: Jan Rzymowski.

Dr. med. LAJCHTER STOMATOLOG

Konstantynowska 9. Tel. 49-66. Chor. szerek, dziąseł, podniebieni, zębodołowy i t. p. Od 11—5 18—9 w. W niedzielę 11—2

KUPIE

- 1 motor elektryczny od 50—100 P. S. napięcie 3000 Volt
- 1 klepek do szmat
- 1 Zwirnmaszynę od 240 do 300 wrzecion
- 1 Schlauchszpulmaszynę
- 1 Szpulmaszynę

kilka Trajbmaszyn ręcznych i kilka kortowych warsztatów. Nowe maszyny lub używane lecz w dobrym stanie. Szczegółowe oferty z podaniem ceny do „Głosu” sub. „Kupno”.

Oferty nie zawierające żądanych cen nie będą rozpatrzone. 4099—1

W sobotę, dn. 28 maja 1927 odbędzie się w lokalu **Stowarzyszenia Komiwojażerów** Ł. O. H. P. Sienkiewicza 3/5

Towarzyska gra w Loto, ZARZĄD.

na którą uprzejmie zaprasza
Początek o godz. 9,30 wiecz. 4098—1

Ogród GRAND-HOTELU.

Dzisiaj i jutro **DANCING** o godz. 8,30 wiecz.
z udziałem słynnego tancerza p. Emilowa.
Jutro, w niedzielę, d. 29 b. m. o g. 12 w poł.
II. Poranek Muzyczny
Orkiestra **Petersburski-Gold.**

8-mio klas. Gimnazjum Żeńskie

„WIEDZA”

ul. Wschodnia 62.
Egzaminy dla nowowstępujących uczenic systemem lekcyjnym odbędą się w maju i czerwcu. 4094—1

Dyrektor (—) **B. Judelewicz.**

Do akt. № 2513-1926 r.
Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C., ogłasza, że w dniu 9 czerwca 1927 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Andrzeja № 15 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Estepe” (Stefana Pawlaka) i składających się z mebli, oszacowanych, na sumę zł. 1191.— Łódź, d. 27.V.27 r.

Komornik: Jan Rzymowski

Do akt. Nr. 635-1927

Ogłoszenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C., ogłasza, że w dniu 8 czerwca 1927 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Nowo-Ceglarnianej 22 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Jakuba Gostyńskiego i składających się z mebli oszacowanych na sumę Zł 1155.— Łódź, d. 24-V.1927

Komornik: Jan Rzymowski.

HULANKI

WILLA JESKIEGO (st. Andrzejów)

PENSIJONAT dla dzieci i młodzieży dr-owej BRISK-ADELFGOWEJ i RAJI LAPISÓWNY

zostaje otwarty i czerwca r.b. Miejscowość sucha i lesista. Po-koje słoneczne. Troskliwa opieka zapewniona. Lekarz na miejscu Freblanka. Na żądanie pomoc w nauce. Blizszych infor, udziela Dr-owa Adelfangowa, Narutowicza 42. Tel. 31-44 od 2—4 po poł. od 1 czerwca wiadomość na miejscu 4036—1

Ważne dla PAŃ!

W dniu wczorajszym został otworzony pierwszorzędny zakład fryzjerski dla Pań i Panów przy ul. Piotrkowskiej Nr. 4.

który prowadzony jest przez pierwszorzędne siły fachowe z udziałem byłych pracowników firmy, „JÓZEF i STANISŁAW” p. p. ZOFJI i JARA

Wykwintny manicure. Masaże elektryczne. Farbowanie włosów na wszystkie kolory (L'Oreal-Henne) Wykonuje się wszelkie prace wchodzące w zakres fryzjerski.

Z poważaniem **Jan Dudziak.**

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odnośnienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

Ogłoszenie za wiersz milimetry i szpaltowy 1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajne 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubkowe 10 złotych. — Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. zaś firmę zagranicznych o 100 procent drożej.

Wąsy u pań

szpetne owłosie na rękach i nogach niszczy „Antarin”. Wypróbowany ze znakomitym skutkiem. Cybulki wlosowe powoli zamierają. Zł. 8. Dr. Caspary & Co., Gdańsk, 241-10

Dr. H. Szumacher

Choroby skórne weneryczne, przyjmuje codziennie od 5—7 i 6—8 po poł., w niedzielę święta od 11—12. 6-go Sierpnia 1. (Benedykta), Tel. 48-62, 69—8

Ogłoszenia drobne

DONIESIENIA ROZM.

ADMINISTRATOR rutynowany, przyjmie domy w administrację, mając kilka domów w administracji. Oszczędna, bezwzględna sumienna gospodarka. Łaskawe oferty sub. „Administrator”. 4025—5

PLISOWANIE karbowanie, dekaturyzowanie wykonywa bardzo tanio „Maison Lucy”, Nawrot 5 4035—8

DO WYDZIERŻAWIENIA cała nieruchomość składająca się ze sklepiku z mieszkaniami, pokoju i kuchni, dwóch szop, stajni i wozowni (z instalacją elektryczną) Szosa Pajanińska № 19 róg Wólcząńskiej. 4035—2

KUPNO I SPRZEDAŻ

FORTEPIAN czarny krótki. kilka par skrzypiec, mandolina, nuty oprowiane tanio sprzedam tylko od 9—12 rano. Zielona 25, m. 24. 4077—2

WILLA „Słoneczna” w Poddebnie pod Tuszymem z ogrodami i ziemią do sprzedania. Wiadomość w „Słonecznej”. 4061—2

„GIEŁDA PRACY”

POTRZEBNY subjekt fryzjerski od zaraz. Wólcząńska 164. 4060—1

LOKALE I MIESZKANIA

DO WYNAJECIA pokój elegancko-umeblowany z 3 trymaniem lub bez. Piotrkowska 145—31. 4075—1